

ZARZĄDZENIE NR 0210/17/2013
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY

z dnia 19 czerwca 2013 r.

w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody "Stręszek"

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Stręszek” zwanego dalej „rezerwatem”.

2. Rezerwat położony jest na terenie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Brodnicka PLH040036, zwanego dalej obszarem Natura 2000.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie zespołów roślinności torfowiskowo-bagienniej.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu ochrony, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu w obrębie sztucznych drzewostanów sosnowych,
- 2) położenie rezerwatu w całości na gruntach należących do Skarbu Państwa, zarządzanych przez Państwowe Gospodarstwo Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Brodnica,
- 3) położenie rezerwatu w obrębie bezodpływowego zagłębienia terenowego.

§ 3. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 4. Ochronie ścisłej podlega obszar 3,31 ha (pododdziały 64d i 64f), a ochronie czynnej podlega obszar 1,15 ha rezerwatu (pododdział 64c).

§ 5. 1. Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

2. Nie określa się działań ochronnych na obszarze ochrony ścisłej rezerwatu.

§ 6. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa.

§ 7. Na terenie rezerwatu nie wskazuje się miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza.

§ 8. Opis granic obszaru Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem, w postaci współrzędnych geograficznych punktów ich załamania, zawiera załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 9. Mapę obszaru Natura 2000 oraz znajdującego się na jego terenie rezerwatu przedstawia załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 10. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 w granicach rezerwatu przyrody przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 5 do zarządzenia.

§ 11. Cele działań ochronnych na obszarze Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem określa tabela stanowiąca załącznik nr 6 do zarządzenia.

---

¹⁾Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628.

§ 12. Działania ochronne na obszarze Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, przedstawia tabela stanowiąca załącznik nr 7 do zarządzenia.

§ 13. Nie wprowadza się wskazań do zmian w istniejącym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planie zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, niezbędnych dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

§ 14. Nie wprowadza się ustaleń do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Zbiczno, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń w rezerwacie wewnętrznych lub zewnętrznych.

§ 15. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Włodzimierz Ciepły

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków na obszarze rezerwatu

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji i ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
1.	Obsiewanie się świerka pospolitego <i>Picea abies</i> .	W przypadku ekspansji tego gatunku (pokrycie w warstwie zielnej lub zwarcie w warstwie krzewów przekroczy 20%) należy usuwać występujące w rezerwacie okazy.
2.	Antropopresja, penetracja terenu rezerwatu. Wydeptywanie przez wędkarzy oraz osoby zbierające owoce żurawiny i pędy bagna zwyczajnego.	Edukacja poprzez umieszczenie tablicy informacyjnej na granicy rezerwatu.

Załącznik Nr 2 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Określenie działań ochronnych na obszarze ochrony czynnej, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych¹⁾
1.	Usuwanie świerka pospolitego <i>Picea abies</i> .	W razie potrzeby, gdy świerk osiągnie więcej niż 20% pokrycia w warstwie runa lub podszytu.	64c
2.	Zamontowanie tablicy informacyjnej, o walorach przyrodniczych rezerwatu.	Przygotowanie i zamontowanie tablicy w bezpośrednim sąsiedztwie drogi leśnej.	64 c

---

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Brodnica na okres 2005-2014

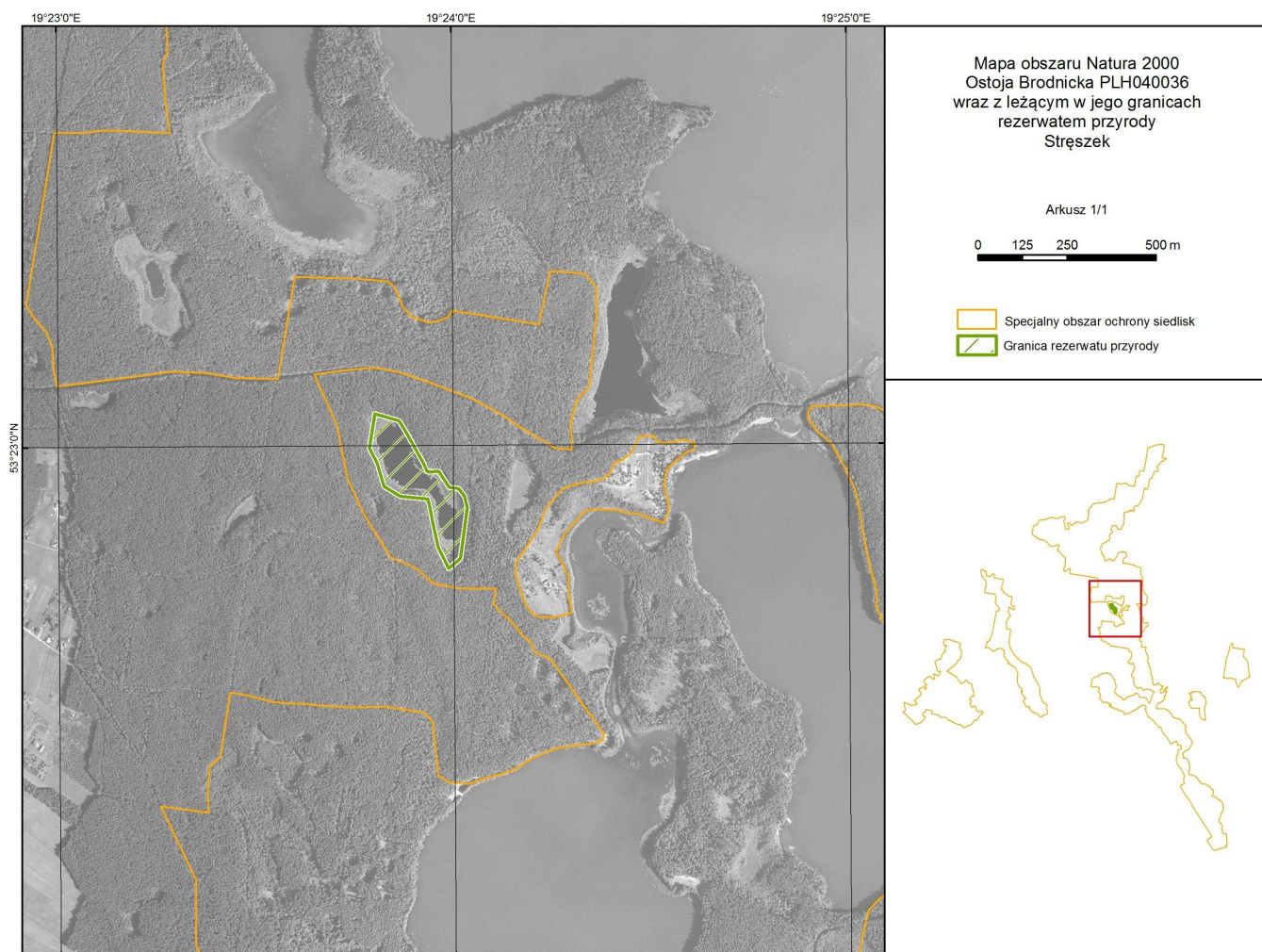
Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Opis granic obszaru Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem, w postaci współrzędnych geograficznych punktów ich załamania

Nr	PUWG 1992	
	X	Y
1	526521,40	613143,39
2	526526,47	613140,05
3	526555,91	613140,85
4	526584,96	613095,98
5	526611,00	613092,78
6	526627,42	613071,54
7	526635,03	613038,70
8	526616,60	612897,49
9	526582,95	612868,44
10	526553,91	612927,73
11	526539,29	612996,63
12	526530,68	613036,69
13	526524,87	613063,73
14	526447,75	613071,14
15	526402,09	613099,59
16	526382,66	613164,48
17	526361,43	613205,94
18	526375,85	613302,69
19	526441,83	613283,81
20	526443,75	613283,26
21	526461,97	613252,61
22	526515,45	613158,07
23	526521,40	613143,39

Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Mapa obszaru Natura 2000 oraz znajdującego się na jego terenie rezerwatu

Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 w granicach rezerwatu przyrody

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Zagrożenia		Opis zagrożenia
		istniejące	potencjalne	
1.	Brzezina bagienna (91D0-1)	brak	I02 Problematyczne gatunki rodzime	Potencjalne obsiewanie się świerka pospolitego <i>Picea abies</i> . Ocena U1 wynika z częściowego przesuszenia siedliska, jednakże jest ono zlokalizowane w bezodpływowym zagłębieniu terenowym i brak jest możliwości wpływania na stosunki wodne w obrębie siedliska a zatem nie jest możliwa poprawa jego stanu U1 do FV. Stosunki wodne obszaru rezerwatu uznano za stabilne.

Załącznik Nr 6 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Cele działań ochronnych na obszarze Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem

Lp.	Przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	Cele działań ochronnych
1.	Brzezina bagienna (91D0-1)	Utrzymanie siedliska na powierzchni 1,5 ha w obecnym stanie zachowania (U1).
2.	Jeziora dystroficzne (3160-1)	Zachowanie siedliska na powierzchni 2,1 ha, we właściwym stanie ochrony (FV).

Załącznik Nr 7 do Zarządzenia Nr 0210/17/2013
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w
Bydgoszczy
z dnia 19 czerwca 2013 r.

Działania ochronne na obszarze Natura 2000 w części pokrywającej się z rezerwatem, ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrożenia ¹⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk.			
Brzezina bagienna (91D0-1)	Usuwanie świerka pospolitego <i>Picea abies</i> gdy osiągnie więcej niż 20 % pokrycia w warstwie runa lub podszytu.	64 c	Nadleśnictwo Brodnica
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych.			
Brzezina bagienna (91D0-1)	Monitoring stanu siedliska co 5 lat, zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz monitoring populacji świerka.	64 c	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Jeziora dystroficzne (3160-1)	Monitoring stanu siedliska co 5 lat, zgodnie z metodyką Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.	64 f	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
Nie planuje się działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.			

¹⁾ Plan Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Brodnica na okres 2005-2014

Uzasadnienie

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Stręszek” jest dokumentem określającym sposoby ochrony roślinności torfowiskowo-bagiennej. Dla właściwego funkcjonowania rezerwatu i jego ochrony, plan ochrony zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) sporządza się na okres 20 lat. Zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia w drodze zarządzenia plan ochrony dla rezerwatu przyrody, sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w art. 20 ww. ustawy.

Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stręszek” został negatywnie zaopiniowany przez właściwą miejscowo Radę Gminy Zbiczno, Uchwałą Nr VIII/53/2011, z dnia 28 października 2011 roku w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stręszek”, z uwagi na brak jednoznacznie określonych reguł udostępniania. W ocenie tut. Organu w paragrafie 6 jednoznacznie wskazano, że na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa. W trakcie procedury sporządzania planu ochrony, w tym w trakcie udziału społeczeństwa, nie zgłoszono potrzeby wyznaczenia takich miejsc. Projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Stręszek” został pozytywnie zaopiniowany przez zarządcę terenu Nadleśnictwo Brodnica pismem znak: ZG-7021b-11/11, z dnia 12 października 2011 r, Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Bydgoszczy, uchwałą Nr 5/2013 z dnia 27 marca 2013 roku. Projekt niniejszego zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego pismem znak: WSRRW.II.710.13.2013, z dnia 29 maja 2013 r.

Obwieszczeniem znak: WPN.6202.68.2012.KLD, z dnia 21 września 2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu ochrony i możliwość składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 11, art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzenia projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794). Nie zgłoszono uwag w związku z udziałem społeczeństwa. Jednocześnie w dniu 27 lutego 2012 roku wpłynęło pismo Nadleśnictwa Brodnica znak: ZG-732-9/12, z dnia 22 lutego 2012 roku w sprawie uwzględnienia w planie ochrony możliwości dochodzenia postrzałków, które w trakcie polowania mogą przenieść się w granice rezerwatu przyrody. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, mając na uwadze niewielką powierzchnię rezerwatu, nie wyznaczył w planie ochrony obszarów na których możliwe jest prowadzenie polowań, w tym dochodzenia postrzałków. W związku z powyższym polowanie poza rezerwatem przyrody należy prowadzić w sposób, który wykluczy potrzebę jego kontynuowania na terenie rezerwatu.

Treść planu jest zgodna z wymogami art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Ze względu na naturalny charakter ekosystemu, położenie w środku kompleksu leśnego, przebieg dróg leśnych, w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu, lecz poza jego granicami, nie wskazano miejsc, w których może być prowadzona działalność wytwórcza, handlowa i rolnicza oraz nie przewidziano udostępnienia rezerwatu dla celów rekreacyjnych, turystycznych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa. Nie wskazano również obszarów i miejsc udostępnianych dla celów naukowych i edukacyjnych. Udostępnianie rezerwatu przyrody w celu prowadzenia badań naukowych oraz edukacji może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia na podstawie art. 15 ust. 1 pkt. 24 i ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Uzyskanie indywidualnej zgody na prowadzenie ww. czynności gwarantuje nadzór nad ich rodzajem i metodyką, mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie. Zagrożenia dla przedmiotów ochrony w rezerwacie przyrody „Stręszek” są ogólnie niskie. Potencjalnym zagrożeniem, są naturalne procesy przyrodnicze, związane z sukcesją świerka w obrębie

zbiorowisk brzeziny bagiennej. W związku z powyższym wskazano na konieczność usuwania nadmiaru świerka z terenu rezerwatu.

Zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody plan ochrony dla rezerwatów przyrody w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000, powinien uwzględniać zakres zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 lub zakres planu ochrony obszaru Natura 2000. Rezerwat przyrody położony jest w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Brodnicka PLH040036. W związku z powyższym plan ochrony dla rezerwatu „Stręszek” uwzględnia zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.). Teren rezerwatu przyrody „Stręszek” pokrywa się z częścią obszaru Natura 2000 Ostoja Brodnicka PLH040036. Przedmiotami ochrony obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Brodnicka PLH040036, występującymi w granicach rezerwatu przyrody, są następujące siedliska:

- 1) Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (3160). Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (3160-1).
- 2) Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea nigrae*) (7140). Torfowiska przejściowe i trzęsawiska na niżu (7140-1).
- 3) Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) (*7110). Niżowe torfowiska wysokie (*7210-1).
- 4) Bory i lasy bagienne (*91D0). Brzezina bagienne (*91D0-1) oraz Bór sosnowy bagieny (*91D0-2).

Stan zachowania ww. siedlisk jest właściwy (FV), za wyjątkiem brzeziny bagiennej, gdzie częściowo zaobserwowano przesuszenie siedliska, a jego stan oceniono jako niezadowolający (U1). Na stan siedlisk zasadniczo mają wpływ jedynie naturalne procesy przyrodnicze. Ze względu na stabilne stosunki wodne nie stwierdzono obecnie występowania realnych zagrożeń dla siedlisk przyrodniczych. Potencjalnie możliwa jest ekspansja świerka w obrębie brzeziny bagiennej. W celu obserwacji stanu zachowania zagrożonego siedliska, będzie prowadzony monitoring stanu zachowania co 5 lat, od wejścia w życie ww. planu ochrony, stanowiącego jednocześnie plan zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000. Działania ochronne polegające na usuwaniu świerka zostaną podjęte w przypadku osiągnięcia przez ww. gatunek więcej niż 20% pokrycia w warstwie runa lub podszytu. Ponadto przewiduje się monitoring stanu zachowania jeziora dystroficznego, co umożliwi prognozowanie ewentualnych zmian charakteru zbiornika i zależnych od niego siedlisk. Przedmiotowy zbiornik o powierzchni 2,1 ha stanowi 11 % zasobów siedliska dystroficzne zbiorniki wodne 3160 w obszarze Natura 2000 Ostoja Brodnicka PLH040036. Nie przewiduje się monitoringu torfowisk z uwagi na stosunkowo niewielką powierzchnię siedlisk. Tworzą one mozaikę na obrzeżach jeziora dystroficznego. Torfowisko przejściowe zajmuje ok. 0,1 ha a wysokie ok. 0,3 ha co stanowi mniej niż 2% całkowitej powierzchni poszczególnych siedlisk w ww. obszarze Natura 2000. Nieznaczną powierzchnię zajmuje również płat sosnowego boru bagienego (0,4 ha). Monitoring siedlisk stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Brodnicka PLH040036, powinien być przeprowadzony na podstawie reprezentatywnej próby płatów po rozpoznaniu zasobów całego obszaru Natura 2000, w związku z powyższym nie przewidziano prowadzenia monitoringu ww. siedlisk zajmujących niewielkie powierzchnie w rezerwacie przyrody "Stręszek".